

pa vendar le tista dva smeta voliti, ki sta pri drugem največ glasov dobila. Toda preden bomo župana in svetovavce volili, bo morebiti kak ukaz to reč bolj natanko določil.

§. 59. Nadalje je tudi še tega treba vediti, da si udje srenjskega predstojništva, to je, župan in svetovavci, ne smejo v bližnji žlahti biti. Bližnja žlahta se pa rajta do drugačnega rodú. Tedaj se za župana in svetovavca ne smeta izvoliti, oče in sin, ded in vnuk, brat in brat, popolibrat in popolibrat, bratranec in bratranec, stric in stričnik ali sestričnik, to je, bratov ali sestrini sin; nadalje tudi ne nast ne zet, svak in svak. Svak ali švager je vse eno. Poslednjič tudi tisti ne, ki imajo vsaki eno sestro ali sestrično za ženo. In da z eno besedo povemo, vsi tisti ne, ki so si, kakor si bodi, v prvem in drugem rodu v žlahti.

Preden se tedaj začnejo župan in svetovavci voliti, naj odborniki dobro premislijo, kteri odborniki da so si tako blizu v žlahti, da ne smejo vkup udje predstojništva biti.

§. 60. Župan, svetovavci in odborniki se za tri leta izvolijo, in te tri leta se imenujejo volitvina dôba. Vsaka volitvina dôba ima tedaj tri leta. Ako se pa primeri, da župan ali kak svetovavec umerje ali iz kakoršnega uzroka si bodi iz srenjskega predstojništva odstopi, preden tri leta pretečejo, se morajo odborniki v štirih tednih sniti in izmed sebe novega župana ali svetovavca izvoliti.

§. 61. Po volitvi prisežejo novoizvoljeni župan in svetovavci vpričo drugih odbornikov pred najstarišim odbornikom, to se pravi, najstariši njim izrekujejo. Ako bi se primerilo, da bi najstariši odbornik brati ne znal, bo mogel pristega pa kdo drug brati. Prisežejo pa župan in svetovavci to, da bojo presvitemu cesarju vselej zvesti, in da bojo svoje dolžnosti vestno spolnovali.

§. 62. Dva in šestdeseti paragraf naše srenjske postave zapoveduje, da morajo župan in svetovavci v srenji stanovati.

§. 63. Odborniki in namestniki ne dobivajo za svoje opravila nikakošnega plačila.

Kdo je dolžan biti župan, srenjski svetovavec, odbornik, namestnik itd.?

§. 64. Župan, srenjski svetovavec, odbornik ali namestnik je sploh vsaki srenjec dolžan biti, če ga izvolijo. Ravno tako je tudi sleherni srenjec dolžan, vsako drugo neplačano srenjsko službo prevzeti, če ga volitev zadene. Taka neplačana služba bo, postavimo, služba srenjskega dnarničarja ali kasirja, služba šolskega očeta (Ortsschul-aufseher) itd.

Kdo ima pravico, volitve za župana, srenjskega svetovavca, odbornika ali namestnika ne prevzeti?

Pravico, volitve za župana, srenjskega svetovavca, odbornika ali namestnika ne prevzeti imajo:

1. Vojaki ali soldati, ki niso več v službi.
2. Duhovni pastirji in cesarski vradniki.
3. Tisti, ki so čez 60 let stari.
4. Tisti, ki je bil pretečene tri leta župan ali svetovavec. Toda ti imajo to pravico le za tri leta. Čez tri leta pa mora volitev spet prevzeti, ako ga zadene.
5. Tisti, ki so bili 9 let zaporedoma odborniki ali namestniki. Toda ti imajo to pravico tudi le za tri leta.

Vsi ti, ki smo jih zdaj našteli, pa zamorejo volitev tudi prevzeti, ako hočejo. Samo siliti jih nobeden ne smé, da bi jo prevzeli.

§. 65. Kdor brez takega izgovora, dasiravno je bil že večkrat opominjan, volitve ne prevzame, plača štrafinge 100 gold. dobrega dnarja, in ne smé pri pervi prihodnji volitvi ne voliti ne za župana, svetovavca ali namestnika izvoljen biti.

Za koliko let se župan, svetovavci, odborniki in namestniki izvolijo?

§. 66. Župan, svetovavci, odborniki in namestniki se po postavi od leta 1849 za tri leta izvolijo. Preden tretje

leto preteče, izpišejo župan in svetovavci volitev novega srenjskega predstojništva. (Če pa utegne priti druga nova postava, bo pa že ta določila čas, kako dolgo terpi njih opravilstvo).

§. 67. Župan in srenjski svetovavci so zato postavljeni, da bojo srenjske opravila opravljali. Ako pa bo v kaki srenji toliko opravil, da župan in svetovavci ne bojo mogli vseh sami opraviti, jim bojo pa odborniki toliko pomagavcov dali, kolikor jih bo treba, da se bojo zamogle srenjske opravila natanko in o pravem času opraviti.

Mislimo, da smo svojim bravcom ustregli, da smo povedali, kako se po postavi volijo župani in odborniki; poslednjič moramo pa še odgovor dati na vprašanja, ki so nam o županijskih zadevah došle.

Srenji D. povemo, da župan (purgarmajster) po srenjski postavi od leta 1849 §. 112 gospodari z vesvoljnim srenjskim premoženjem; toda ravnati se ima natanko po v začetku vsakega leta narejenem in poterjenem prevdarku dohodkov in stroškov srenjskih. Po §. 116 ima župan en mesec po preteklu leta rajtengo zastran dohodkov in stroškov natanko razkazano celemu odboru predložiti; odborniki so pa vsi tisti možje, kteri so bili kakor taki pri vpeljavi srenjske postave izvoljeni ali potlej kakor odborniki ali svetovavci naznanjeni. Srenjska postava ne daje županom oblasti, po svoji misli srenjčanom sošeskinem davka nakladati in izterjevati — rajtenga mora popred storjena biti. — Kar kajžarje zadeva, se morajo tudi v tej primeri plačila udeleziti, kakor je prevdarek storjen.

Srenji v Mu. povemo, da je vsaka srenja le svojemu županu podveržena; nadžupanov ali oberrichtarjev srenjska postava od leta 1849 ne pozná; vsaki župan je cesarski okrajni ali kantonski gospodski — ne pa kakemu drugemu županu — podložen.

Srenji T. le toliko moremo opomniti, da je živa potreba, zdaj na vso moč se nove volitve lotiti in na novo župane in odbornike ustanoviti, kakor smo gori pri volitvah rekli, take, da so za prid sošeske uneti, zvedeni, pošteni možje; zakaj volili se bojo kmali potem poslanci v deželnem zboru ali „Landtag“; ta zbor bo imel imenitno naložo, tudi srenjsko postavo tako prenarediti kakor je vsaki deželi potreba. Da se pa to srečno izide, moramo že zdaj pot napeljati možem, kteri deželo in potrebe ljudstva, pa tudi vse težave njegove dobro poznajo. Ni se treba batiti, da bo spet vse prazna slama — ne; višja vlada je po dozdanjih skušnjah spoznala, da tako ne more več ostati, ampak da se mora svetovavcov izmed ljudstva izbranih poprijeti, ker tako tudi po drugih unanjih deželah ravnajo; — skrivne poti se morajo opustiti, očitost mora svet in ljudi razjasniti.

Za domače potrebe kaj.

(Zoper gobe ali glice, ktere v hišah iz lesnih tal ali drugega lesa rastejo) pomaga po „Sächs. Industriezeitg.“, ako se mesto, kjer gobe rastejo, enkrat ali k večemu dvakrat pomaže z vodo žveplene kislino, to je, z vodo, ki se napravi, če se 3 dele vode, 1 del pa žveplene kislino (hudičevega olja) skupaj zmeša.

Zdravilske reči.

Poterjeno zdravilo zoper ozeblino.

Zoper nadloga ozeblín (rujb) svetuje „Gosp. List“ neko prav nedolžno, pa, kakor pravi, gotovo zdravilo, ktero pomaga, če je po ozeblini že tudi rana velika. To-le je: Vzemi frišne svinjske neslane masti in pa svinjskega žolca (morebiti je tudi kak drug žolc dober), vsakega polovico, mast enmalno stopi, da se razpusti in moraš oboje dobro pomešati; to pa je treba večkrat tako storiti, da se